Pracovník/pracovnice údržby dopravních tratí v dole (kód: 21-079-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Horník v ostatních důlních činnostech
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Údržba a opravy důlních děl (přibírka počvy a boku důlního díla, výměna výztuže)	3
Ošetřování a údržba strojů a zařízení v dole	3
Informování o závadách a nebezpečných situacích	3
Vedení provozních záznamů	3
Dodržování bezpečnosti práce a provozu	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Údržba a opravy důlních děl (přibírka počvy a boku důlního díla, výměna výztuže)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní hornické práce při údržbě dopravní trati	Praktické předvedení
b) Provést výměnu výztuže a výměnu pažení na pracovišti dopravní trati v dole	Praktické předvedení
c) Provést ruční přibírku počvy na pracovišti dopravní trati v dole	Praktické předvedení
d) Provést výměnu koleje, drážky dopravní tratě, kostek dopravní tratě, výhybek a točnic na pracovišti v dole	Praktické předvedení
e) Provést budování důlní kolejové tratě-kolejnice, změření osové vzdálenosti pražců, připevnění kolejnic na pražce, upevnění výhybek, budování stružky, ověřit zachování rozměrů pro chůzi a dopravu v dole	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování a údržba strojů a zařízení v dole

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit význam a podstatu bezpečnostních prvků na dopravní trati, včetně lhůt a kontrol (funkčnost výhybek, nosné vozíky, brzdové systémy, chrániče, bezpečnostní závory, dopravní návěští a předvěští)	Ústní ověření
b) Provést údržbu a prověřit funkčnost zarážek, výhybek dopravní trati (kolejová doprava, závěsná doprava)	Praktické předvedení
c) Vysvětlit a popsat dopravní návěští a předvěstí dopravní trati	Ústní ověření
d) Popsat opatření při provádění opravných prací na dopravní trati (výstrahy, cedule, osvětlení)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Informování o závadách a nebezpečných situacích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postup hlášení o závadách a zjištěných skutečnostech při údržbě zařízení na dopravní trati	Ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Vedení provozních záznamů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat údaje o vykonané práci při báňské údržbě dopravní tratí	Praktické předvedení
b) Zaznamenat údaje o vykonané práci při údržbě a prověřování funkčnosti bezpečnostních zařízení na dopravní trati	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Dodržování bezpečnosti práce a provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit popis základních ustanovení právních a interních předpisů přímo souvisejících s vykonávanou činností	Ústní ověření
b) Vyjmenovat a popsat použití osobních ochranných pracovních pomůcek potřebných při vykonávané činnosti	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/hornik-v-ostatnich-cinnos#zdravotni-zpusobilost).
Další podmínky stanoví vyhláška Českého báňského úřadu č. 22/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při dobývání nevyhrazených nerostů v podzemí, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oblasti hornictví nebo strojírenství.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oboru hornictví nebo strojírenstvi.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).
- Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o stání báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkouška bude probíhat v prostoru dolu na pracovišti vybaveném dopravní tratí (tzv. traťové hospodářství) se stálými kolejemi o rozchodech 900 mm a 1435 mm, odpovídající vyhlášce Českého báňského úřadu č. 22/1989 Sb.
- stroje, nástroje a materiál pro údržbu dopravních tratí v dole (vrtací kladivo, sbíječka, pažnice, výztuže, kolejnice)
- bezpečnostní prvky dopravních tratí v dole (měřicí přístroje, bezpečnostní závory, brzdné vozíky, bezpečnostní tabulky, dopravní návěstí, kotvící a závěsné prvky dopravní tratě)
- provozní dokumentace odpovídající vyhlášce Českého báňského úřadu č. 22/1989 Sb., §5

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
ČBÚ
OKD, a. s.
TU Brno
DIAMO, s. p.